

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۸۲/مب

تاریخ: ۱۳۷۹/۱۰/۲۷

پیوست: دارد

بسمه تعالی

جهت اطلاع مدیران عامل محترم کلیه بانک‌های تخصصی، تجاری و موسسات اعتباری غیر بانکی ارسال گردید.

به پیوست دستورالعمل اجرایی گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) و گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص)، مصوب نهصد و سی و دومین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۳ شورای محترم پول و اعتبار، را ارسال می‌دارد.

خواهشمند است مقرر فرمایند در اجرای مفاد دستورالعمل مذکور اقدامات لازم را با توجه به شرایط زیر معمول دارند:

- ۱- بانک‌های تجاری و مؤسسات اعتباری غیر بانکی تا اطلاع ثانوی تنها مجاز به انتشار گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری به صورت (عام) می‌باشند.
- ۲- بانک‌های تخصصی تا اطلاع ثانوی مجاز به انتشار گواهی های سپرده های مدت دار ویژه سرمایه گذاری به صورت های (عام) و (خاص) می‌باشند.
- ۳- تعیین مدت و نرخ سود علی الحساب گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری به صورت (عام) موضوع ماده ۵ دستورالعمل مربوطه در اختیار بانک‌ها و مؤسسات اعتباری منتشر کننده گواهی می‌باشد ولی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مکلفند چنانچه نرخ سود علی الحساب پیشنهادی آنان برای گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) با سررسید بیش از پنج سال، بیش از نرخ سود علی الحساب سپرده های ۵ ساله نزد سیستم بانکی باشد، مراتب را جهت اخذ تأییدیه به بانک مرکزی اعلام دارند. در هر صورت سود علی الحساب گواهی‌های مذکور مانند روش جاری در مورد سپرده های سرمایه گذاری فعلی تعیین و اعلام می‌شود.

تهران - بلوار میرزاآقا - شماره ۱۴۴، تلفن: ۲۶۶۵۱

صفحه ۱ از ۱: ۷۱۷۷ / ۱۵۸۷۵، فاکس: ۶۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۴- در اجرای مواد ۵ و ۷ دستورالعمل گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص)، چنانچه پرداخت سود علی الحساب مورد نظر باشد، بانک‌های تخصصی باید نرخ سود علی الحساب پیشنهادی را مورد به مورد و برای هر طرح جهت اخذ تأییدیه به بانک مرکزی اعلام دارند.

۵- نسبت سپرده های قانونی سپرده های مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) همانند نسبت سپرده های قانونی سپرده های متناظر در سیستم بانکی اعلام می گردد. همچنین نسبت سپرده قانونی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) با سررسید بیش از ۵ سال نیز همانند نسبت سپرده قانونی سپرده های پنجساله نزد سیستم بانکی می باشد.

۶- بازخرید گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری قبل از سررسید توسط بانک / مؤسسه اعتباری صادرکننده مشروط بر آنکه بازخرید در بازار دست دوم (در صورت ایجاد) صورت پذیرد بلامانع است.

ضمناً اعلام می دارد موضوع قابلیت معامله گواهی های مذکور در سازمان بورس اوراق بهادار با توجه به قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی است که نتایج آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

دستورالعمل اجرایی "گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری" (عام)

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار رفته است:

- مؤسسه اعتباری: مؤسسه اعتباری غیر بانکی

- سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام): سپرده ایست که نزد بانکها و مؤسسات اعتباری با سررسید مشخص افتتاح می شود.

- گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام): بانکها و مؤسسات اعتباری در ازای افتتاح سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) "گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام)" صادر می نمایند.

ماده ۲- گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) با نام یا بی نام بوده و شرایط عمده قرارداد سپرده گذاری در آن قید می گردد.

ماده ۳- گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) قابل انتقال به غیر بوده و سپرده گذاران می توانند این گواهی را بدون فسخ عقد وکالت و تحمل جریمه در سازمان بورس اوراق بهادار، بانکها یا مؤسسات اعتباری معامله و حقوق خود را صلح نمایند. در این حالت رابطه وکالت بین بانک یا مؤسسه اعتباری و خریداران بعدی اوراق همچنان باقی خواهد ماند.

ماده ۴- تا پذیرش قانونی این اوراق در سازمان بورس اوراق بهادار برای معامله، بانکها و مؤسسات اعتباری مجاز به قبول سفارش از طرف متقاضیان حقیقی یا حقوقی برای خرید گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) (اعم از آنکه خود ناشر آن باشد یا نباشند) می باشند.

ماده ۵- مدت و سود علی الحساب اینگونه سپرده ها متناسب با سایر سپرده ها توسط کمیسیون اعتباری بانک مرکزی تعیین خواهد شد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۶- امکان استرداد وجه موضوع گواهی سپرده (به درخواست سپرده گذار) توسط بانک یا مؤسسه اعتباری باید در آگهی افتتاح سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (عام) ذکر شود. در صورتی که بانک یا مؤسسه اعتباری وجه موضوع گواهی را قبل از سررسید مسترد نماید، تعیین سود و پرداخت اصل سپرده به موجب دستورالعملی خواهد بود که به تصویب کمیسیون اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد رسید.

ماده ۷- نسبت سپرده قانونی سپرده های موضوع این دستورالعمل را کمیسیون اعتباری متناسب با مدت آن معنی خواهد کرد.

این دستورالعمل در ۷ ماده در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۳ به تصویب شورای پول و اعتبار رسید.

تهران - بلوار میروالد - شماره ۱۴۴، تلفن: ۲۹۹۵۱

صفحه پستی: ۷۱۷۷ / ۱۵۸۷۵، فاکس: ۶۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir

دستورالعمل اجرایی "گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری" (خاص)

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار رفته است:

- مؤسسه اعتباری: مؤسسه اعتباری غیر بانکی

- سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص): سپرده‌ای است که بانکها و مؤسسات اعتباری به منظور تجهیز منابع برای تامین مالی طرح‌های مشخص جدید سودآور تولیدی و ساختمانی و خدماتی و نیز توسعه و تکمیل طرح‌های سودآور موجود با سررسید مشخص افتتاح می‌نمایند.

- گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص): بانکها و مؤسسات اعتباری در ازای افتتاح سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) "گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص)" صادر می‌نمایند.

- متقاضی ایجاد سپرده: متقاضی ایجاد سپرده شخص حقوقی است که جهت تامین منابع مالی مورد نیاز طرح یا طرح‌های مشخص خود تقاضای ایجاد سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) نزد یکی از بانکها یا مؤسسات اعتباری کشور را در چارچوب این دستورالعمل دارد.

ماده ۲- گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) با نام یا بی نام بوده و شرایط عمده قرارداد سپرده گذاری در آن قید می‌گردد.

ماده ۳- گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) قابل انتقال به غیر بوده و سپرده گذاران می‌توانند این گواهی را بدون فسخ عقد وکالت و تحمل جریمه در سازمان بورس اوراق بهادار، بانکها یا مؤسسات اعتباری معامله و حقوق خود را صلح نمایند. در این حالت رابطه وکالت بین بانک یا مؤسسه اعتباری و خریداران بعدی اوراق همچنان باقی خواهد ماند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۴- تا پذیرش قانونی این اوراق در سازمان بورس اوراق بهادار برای معامله، بانکها و مؤسسات اعتباری مجاز به قبول سفارش از طرف متقاضیان حقیقی یا حقوقی برای خرید گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) (اعم از آن که خود ناشر آن باشند یا نباشند) می باشند.

ماده ۵- اعطای تسهیلات از محل اینگونه سپرده ها تابع مقررات مربوط به توزیع بخشی افزایش مانده تسهیلات بانکها و نیز سقف انفرادی تسهیلات اشخاص حقوقی خواهد بود. متقاضیان ایجاد این سپرده ها می توانند سود دوران مشارکت را بطور یکجا در مقطع پایان مشارکت و یا قسمتی از سود پیش بینی شده را به صورت علی الحساب طی دوران مشارکت پرداخت کنند.

در صورت پرداخت سود علی الحساب حداکثر آن باید به تصویب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برسد.

ماده ۶- گزارش توجیه فنی - اقتصادی و مالی طرح موضوع سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص)، به همراه میزان و شرایط پیشنهادی می باید به تأیید بانک یا مؤسسه اعتباری افتتاح کننده حساب سپرده مذکور برسد.

ماده ۷- سود علی الحساب اینگونه سپرده ها براساس پیش بینی سودآوری طرح توسط متقاضی ایجاد سپرده پیشنهاد می شود که باید به تأیید بانک عامل برسد.

ماده ۸- سهم سود سپرده گذاران با توجه به مبلغ و مدت وجوه آنها نسبت به کل منابع طرح تعیین می گردد. پس از تعیین سود یا زیان قطعی که توسط بانک یا مؤسسه اعتباری تعیین و تأیید خواهد شد مابه التفاوت سود قطعی با سودهای علی الحساب پرداختی، پرداخت خواهد شد و در صورتی که سود قطعی طرح کمتر از سودهای علی الحساب پرداختی باشد، سپرده گذاران در سررسید

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اصل سپرده خود را دریافت خواهند نمود و متقاضیان استفاده از سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص)، زیان ناشی از این امر را تقبل خواهند نمود.

ماده ۹- بانک یا مؤسسه اعتباری سودهای علی الحساب اینگونه سپرده ها را در مقاطع تعیین شده و نیز مابه التفاوت سودقطعی و علی الحساب و همچنین اصل سپرده ها را در سررسید براساس شرایط ایجاد سپرده مذکور در مواد ۷ و ۸ پرداخت می نماید.

ماده ۱۰- متقاضی ایجاد سپرده موظف است بازپرداخت اصل و پرداخت سود متعلق را در مقاطع مقرر تعهد کند و وثایق لازم را برای تضمین پرداخت های فوق در اختیار بانک یا مؤسسه اعتباری قرار دهد.

ماده ۱۱- مهلت پرداخت مابه التفاوت سود قطعی و سودهای علی الحساب پرداخت شده حداکثر ۶ ماه پس از سررسید سپرده ها خواهد بود.

ماده ۱۲- متقاضی ایجاد سپرده موظف است طبق اعلام بانک یا مؤسسه اعتباری وجوه لازم را جهت پرداخت سود و اصل سپرده، در مقاطع مربوط در اختیار بانک یا مؤسسه اعتباری قرار دهد. هرگونه تأخیر در تامین منابع فوق، مشمول پرداخت وجه التزام تاخیر تامین منابع به میزان مقرر در قرارداد افتتاح سپرده ویژه خواهد بود.

ماده ۱۳- بانک یا مؤسسه اعتباری موظف است عملیات اینگونه حسابها را بطور جداگانه نگهداری نماید و علاوه بر پرداخت سودهای علی الحساب، سود قطعی را در انتهای دوره تعیین نماید و براساس شرایط سپرده گیری مابه التفاوت سود قطعی و سودهای علی الحساب پرداختی را پرداخت و با سپرده گذاران تسویه نهائی به عمل آورد.

تهران - بلوار میرداماد - شماره ۱۴۴، تلفن: ۲۶۶۵۱

صفحه وب: www.cbi.ir، فاکس: ۱۵۸۷۵/۷۱۷۷، شماره پست الکترونیک: ۶۶۷۲۵۶۷۴

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱۴- بانک یا مؤسسه اعتباری به عنوان وکیل سپرده گذاران در طرح، موظف است بر مصرف وجوه و صورت‌های مالی و عملکرد اجرائی طرح مستمراً نظارت نماید.

ماده ۱۵- بانک یا مؤسسه اعتباری می‌تواند در چارچوب ضوابط و مقررات جاری شرایطی را جهت ایجاد سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) منجمله حداقل آورده نقدی و غیر نقدی متقاضی تعیین نماید.

ماده ۱۶- در صورت عدم تامین منابع مالی لازم از سوی سپرده گذاران و عدم تامین کسری مذکور توسط متقاضی ایجاد سپرده، بانک یا مؤسسه اعتباری مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به سپرده گذاران اعلام خواهد داشت تا سپرده گذاران برای دریافت سپرده های خود مراجعه نمایند. در صورت عدم مراجعه سپرده گذاران، اینگونه سپرده ها مشمول مقررات مربوط به سپرده های سرمایه گذار متناظر با سررسید طرح و حداکثر پنجساله خواهد بود.

ماده ۱۷- بانک یا مؤسسه مکلف است وجوه موضوع این دستورالعمل را در اجرای طرح‌های مربوطه صرف نماید.

ماده ۱۸- متقاضی ایجاد سپرده موظف است وفق قرارداد فی مابین، کلیه هزینه های مربوطه را تامین نماید.

ماده ۱۹- نسبت سپرده قانونی سپرده های موضوع این آئین نامه، حداقل مذکور در بند ۳ ماده ۱۴ قانون پولی و بانکی کشور مصوب تیرماه سال ۱۳۵۱ خواهد بود.

ماده ۲۰- نقل و انتقال گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) زمانی در بانک یا مؤسسه اعتباری صورت می‌گیرد که طرفین معامله احراز هویت گردند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲۱- امکان استرداد وجه موضوع گواهی سپرده (بدرخواست سپرده گذار) توسط بانک یا مؤسسه اعتباری باید در آگهی افتتاح سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) ذکر شود. در صورتی که بانک یا مؤسسه اعتباری وجه موضوع گواهی را قبل از سررسید مسترد نماید، تعیین سود و پرداخت اصل سپرده به موجب دستورالعملی خواهد بود که به تصویب کمیسیون اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد رسید.

ماده ۲۲- صدور گواهی سپرده مدت دار ویژه سرمایه گذاری (خاص) با تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منوط به اخذ مجوز از این بانک خواهد بود.

این دستورالعمل در ماده ۲۲ در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۳ به تصویب شورای پول و اعتبار رسید.

تهران - بلوار میرزاآقاخان - شماره ۱۴۴، تلفن: ۲۶۶۵۱

صفحه پستی: ۷۱۷۷ / ۱۵۸۷۵، فاکس: ۶۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی: www.cbi.ir